



Економіка

УДК 330.322:005.591.6:338.2(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15635218>

**Інструменти фінансового забезпечення інноваційної діяльності в умовах
нестабільного інвестиційного клімату**

Жук Інна Іванівна,

кандидат економічних наук, проректор з навчально-
виховної роботи, професор кафедри обліку і фінансів,
Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»,
м. Чернівці, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-4998-1818>

Маниліч Віталій Васильович,

здобувач ступеня доктора філософії,
Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»,
м. Чернівці, Україна, <https://orcid.org/0009-0001-5879-4857>

Маниліч Іван Васильович,

здобувач ступеня доктора філософії,
Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»,
м. Чернівці, Україна, <https://orcid.org/0009-0004-4045-7221>

Прийнято: 24.05.2025 | Опубліковано: 10.06.2025

Анотація. У статті розглянуто питання фінансового забезпечення інноваційної діяльності в умовах нестабільного інвестиційного клімату, зумовленого поєднанням воєнних, економічних та інституційних викликів.



Відмічене погіршення інвестиційної активності в Україні у 2023–2024 роках, що супроводжується скороченням капіталовкладень в основні галузі та регіони, посилює потребу у розробленні адаптивних фінансових рішень для підтримки інновацій. **Метою дослідження** є визначення ефективних інструментів фінансового забезпечення інноваційної діяльності в сучасних умовах та удосконалення практичних пропозицій щодо їхнього впровадження. У процесі дослідження застосовано **методи** порівняльного аналізу, узагальнення статистичних даних, систематизації фінансових інструментів, структурно-логічного моделювання та графічного представлення результатів. **Результати.** Встановлено, що впродовж 2021–2024 рр. в Україні відбувалося зниження обсягів прямих іноземних інвестицій, зокрема в традиційно привабливі сектори – ІТ, торгівлю та сільське господарство. Порівняльний аналіз галузевої та регіональної структури інвестицій засвідчив концентрацію капіталу у відносно безпечних регіонах та зростання інтересу до переробної промисловості й нерухомості. Визначено основні чинники трансформації інвестиційного клімату: воєнна агресія, макроекономічна нестабільність, регуляторна невизначеність і деградація інфраструктури. Обґрунтовано перелік фінансових інструментів, здатних адаптуватися до умов нестабільності та сприяти інноваційному розвитку: бюджетні програми державної підтримки, міжнародні грантові механізми, венчурне фінансування стартапів, цифрові краудінвестингові платформи, податкові стимули для інноваційної діяльності та інструменти публічно-приватного партнерства. **Висновки.** Для забезпечення фінансової підтримки інноваційної діяльності в Україні необхідне впровадження комплексної державної політики, орієнтованої на поєднання традиційних і альтернативних інструментів фінансування, підтримку інституційної інфраструктури та інтеграцію у глобальний інноваційно-інвестиційний простір.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інвестиційний клімат,



фінансове забезпечення, інвестиційні інструменти, венчурний капітал, гранти.

Financial instruments for supporting innovation activities under an unstable investment climate

Inna Zhuk,

Candidate of Economic Sciences, Vice-Rector for Academic and Educational Affairs, Professor of the Department of Accounting and Finance, Private Higher Educational Institution «Bukovinian University», Chernivtsi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-4998-1818>

Vitalii Manylich,

PhD Candidate, Private Higher Educational Institution «Bukovinian University», Chernivtsi, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0001-5879-4857>

Ivan Manylich,

PhD Candidate, Private Higher Educational Institution «Bukovinian University», Chernivtsi, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0004-4045-7221>

Abstract. The article explores the relevance of financial support for innovation activities under an unstable investment climate caused by military, economic, and institutional challenges. The decline in investment activity in Ukraine during 2023–2024 has been accompanied by a reduction in capital inflows to key sectors and regions, underscoring the urgent need for adaptive financial solutions to support innovation. The **study aims** to identify effective financial instruments supporting innovation in current conditions and develop practical implementation recommendations. The research employs **methods** of comparative analysis, statistical data generalization, systematization of financial instruments, structural-



logical modeling, and graphical presentation of results. **Results.** The study reveals that between 2021 and 2024, Ukraine experienced a decline in foreign direct investment, particularly in traditionally attractive sectors such as IT, trade, and agriculture. Comparative analysis of the sectoral and regional structure of investments indicates a shift toward capital concentration in relatively secure regions and growing interest in manufacturing and real estate. The key factors driving the transformation of the investment climate are military aggression, macroeconomic instability, regulatory uncertainty, and infrastructure degradation. Based on this, a set of financial instruments with adaptive potential for unstable conditions and capacity to stimulate innovation is outlined, including government support programs, international grant mechanisms, venture capital for startups, digital crowdfunding platforms, tax incentives for innovation, and public-private partnership mechanisms. **Conclusions.** To ensure effective and sustainable financial support for innovation in Ukraine, it is necessary to implement a comprehensive and coherent national policy that combines traditional and alternative financing tools, strengthens institutional and technological infrastructure, encourages collaboration between public and private sectors, and promotes deeper integration into the global innovation and investment ecosystem.

Keywords: innovation activities, investment climate, financial support, investment instruments, venture capital, grants.

Постановка проблеми. В умовах трансформації світової економіки та погіршення інвестиційного клімату в Україні зростає потреба у переосмисленні практик фінансування інноваційної діяльності. Через воєнні ризики, макроекономічну нестабільність і регуляторну невизначеність традиційні джерела інвестицій суттєво скоротилися. Це актуалізує пошук гнучких, адаптивних і альтернативних фінансових інструментів, здатних забезпечити сталий розвиток інновацій як основи економічного зростання,



модернізації та технологічної незалежності. Значущість дослідження підвищується зростанням інтересу міжнародних інвесторів до проєктів з високою доданою вартістю у сферах цифровізації, зеленої економіки та безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних дослідженнях активно розробляються різні аспекти фінансового забезпечення інноваційної діяльності – від регіональних диспропорцій до ефективності державної підтримки та залучення альтернативного капіталу. Науковиці О. Шайда та Ю. Полякова (O. Shaida & J. Poliakova) [1] дослідили регіональні відмінності у фінансуванні інновацій в Україні, виокремивши чинники, що впливають на кількість поданих заявок на винаходи. Вони запропонували модель, що тісно пов'язує обсяг витрат на науково-дослідні роботи та результативність інноваційної активності в регіональному контексті.

Питання причин інноваційних невдач у країнах із низьким рівнем інноваційної спроможності стали предметом аналізу автора Н. Стойчіча (N. Stojcic) [2], який довів, що поєднання професійного навчання з державною підтримкою значно підвищує ефективність інноваційної політики в нових економіках.

Дослідники С. Г'ямфі та співавторів (S. Gyamfi et al.) [3] акцентували на ролі нефінансових чинників підтримки: інфраструктура, інституційне середовище та консультаційні послуги, що мають суттєвий вплив на інноваційну активність малих і середніх підприємств (МСП).

Організаційний вимір інноваційної здатності аналізують учені А. І. Дабіжа та Л. В. Тешева [4], підкреслюючи значення стратегічно гнучкої організаційної структури для підвищення операційної ефективності компаній в умовах динамічних змін. Дослідники Л. Г. Мельник і О. І. Карінцева [5] наголошують на інновації як інструменту фінансової стабілізації економіки та рушійній силі модернізаційних процесів, особливо в умовах кризових



трансформацій.

Роль фінансових інституцій розвитку (DFIs) в інвестиційній активності проаналізували науковці С. Кло, М. Фріджеро та Д. Вандоне (S. Clo, M. Frigerio & D. Vandone) [6], виявивши позитивний вплив цих інституцій на кількість патентів, що свідчить про активізацію інновацій. Систематизацію форм державної підтримки інновацій через призму відкритих інновацій здійснили вчені Д. Югенд та співавтори (D. Jugend et al.) [7], визначивши, що ефективність такої підтримки залежить від рівня відкритості компаній до зовнішніх джерел знань. Практичний аспект поєднання обліку та інвестиційної стратегії розкрили авторки Н. А. Канцедал та О. В. Лега [8], обґрунтовуючи значущість інформаційної функції обліку в аграрному секторі, зокрема у сфері біоенергетичного виробництва. Дослідники Д. К. Моура, М. Дж. Мадейра та Ф. А. П. Дуарте (D. C. Moura, M. J. Madeira & F. A. P. Duarte [9] аналізували значення кооперації, абсорбційної здатності підприємств та доступу до державного фінансування як чинників інноваційної ефективності.

У межах трансформації фінансової стратегії науковці П. Г. Перерва та співавтори [10] дослідили нову роль прибутку як джерела не лише рентабельності, а й стратегічного зростання підприємства. Проблему недостатньої ефективності фінансової підтримки МСП внаслідок низької поінформованості розглядають авторки І. Бондарева та Я. Плчова (I. Bondareva & J. Plchová) [11], водночас наголошуючи на важливості освітньо-комунікаційних компонентів. Дослідники Х. Дінг та Дж. З. Ванг (H. Ding & J. Z. Wang) [12] довели, що ефективність фінансової підтримки безпосередньо залежить від зрілості регіональної фінансової інфраструктури та економічного розвитку.

Таким чином, аналіз попередніх досліджень дає змогу сформувати цілісне уявлення про багатовекторність чинників, що впливають на фінансове забезпечення інноваційної діяльності, та акцентує на необхідності поєднання



фінансових, організаційних та інституційних практик для забезпечення сталого інноваційного розвитку.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність значної кількості наукових досліджень, присвячених фінансуванню інноваційної діяльності, більшість із них зосереджуються на окремих аспектах: регіональних відмінностях, ефективності окремих інструментів підтримки або впливі інституційного середовища. Запропоноване дослідження спрямоване на комплексний аналіз фінансового забезпечення інноваційної діяльності в умовах трансформації інвестиційного клімату з акцентом на поєднанні традиційних та новітніх інструментів фінансування, зокрема на потребі їхньої адаптації до сучасних викликів безпеки, сталого розвитку та цифровізації.

Значущість дослідження полягає у міждисциплінарній практиці оцінювання фінансових механізмів підтримки інновацій – через призму економічної безпеки, екологічної доцільності та стратегічної результативності. Висновки та рекомендації дослідження є підґрунтям для формування ефективнішої політики стимулювання інноваційної активності як на національному, так і на регіональному рівнях.

Формулювання цілей статті (визначення завдання). Метою дослідження є визначення сучасних інструментів фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні в умовах нестабільного інвестиційного клімату, оцінювання їхньої ефективності, зокрема формування практичних пропозицій щодо вдосконалення механізмів залучення ресурсів для підтримки технологічного розвитку та сталого економічного зростання.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах нестабільності інвестиційного клімату питання фінансового забезпечення інноваційної діяльності набуває особливої актуальності. Для оцінювання можливостей використання інвестиційних ресурсів в інноваційній сфері



необхідним є аналіз динаміки залучення прямих іноземних інвестицій та виявлення чинників, що зумовлюють їхнє зростання або скорочення. Вивчення статистичних даних за останні роки дає змогу простежити трансформацію інвестиційних потоків та ризики, що стали домінантними у формуванні нової економічної реальності.

У 2021 році Україна мала позитивну інвестиційну динаміку: чистий приплив прямих іноземних інвестицій становив 6,0 млрд дол. США проти відпливу у 58 млн дол. у 2020 р. Основну частку забезпечили реінвестовані доходи чинних підприємств (4,2 млрд дол. США), що свідчить про довіру до внутрішнього ринку. Крім того, зросли інвестиції в акціонерний капітал – до 1,2 млрд дол. США, а надходження за борговими інструментами сягнули 1,3 млрд дол. США, враховуючи кредити від афілійованих структур. Ці результати підтверджують, що Україна залишалася інвестиційно привабливою юрисдикцією з активною участю міжнародного капіталу та стабільними очікуваннями [13].

Після відносно сприятливої інвестиційної ситуації у 2021 році подальший розвиток подій в Україні позначився негативною динамікою обсягів прямих іноземних інвестицій. У контексті сучасних економічних та воєнних викликів спостерігається істотне погіршення інвестиційного клімату, що підтверджується зниженням загального обсягу прямих іноземних інвестицій: у 2024 р. – 3 328,9 млн дол. США, що на 25,8 % менше порівняно з 2023 р. (4 484,7 млн дол. США). Така тенденція свідчить про поступове згортання інвестиційної активності на фоні воєнного конфлікту, ризиків політичної нестабільності, зниження ділової активності та ускладнення умов ведення бізнесу.

Аналіз секторальної структури інвестицій виявляє помітні зрушення у розподілі капіталу між галузями (рис. 1). У 2024 р. спостерігався відтік інвестицій із сільського, лісового та рибного господарства (–5,5 млн дол. США



проти 130,6 млн у 2023 р.), що свідчить про зниження привабливості галузі через зростання ризиків та падіння експортного потенціалу. Натомість переробна промисловість зафіксувала приріст інвестицій - з 622,8 млн до 767,0 млн дол. США, що вказує на переорієнтацію капіталу в сектори з вищою доданою вартістю.



Рис. 1. Прямі інвестиції в Україну у 2023-2024 рр.

Джерело: узагальнено на підставі [14]

Інформаційно-комунікаційна сфера втратила більшість інвестиційного ресурсу (143,3 млн дол. США у 2024 р. проти 607,3 млн у 2023 р.), ймовірно, через вразливість до кіберзагроз і залежність від стабільної інфраструктури. Крім того, торгівля зазнала суттєвого скорочення – з 1 573,3 млн до 778,0 млн дол. США, що відображає спад споживчого попиту та логістичні проблеми. Водночас позитивну динаміку мала сфера операцій з нерухомістю, де інвестиції зросли з 214,5 млн до 362,6 млн дол. США, можливо, як реакція



інвесторів на пошук менш ризикових активів у період невизначеності.

Поряд із загальним зменшенням обсягів іноземного інвестування в Україні у 2023–2024 рр., важливою рисою є посилення територіальної нерівномірності розподілу капіталу (рис. 2).

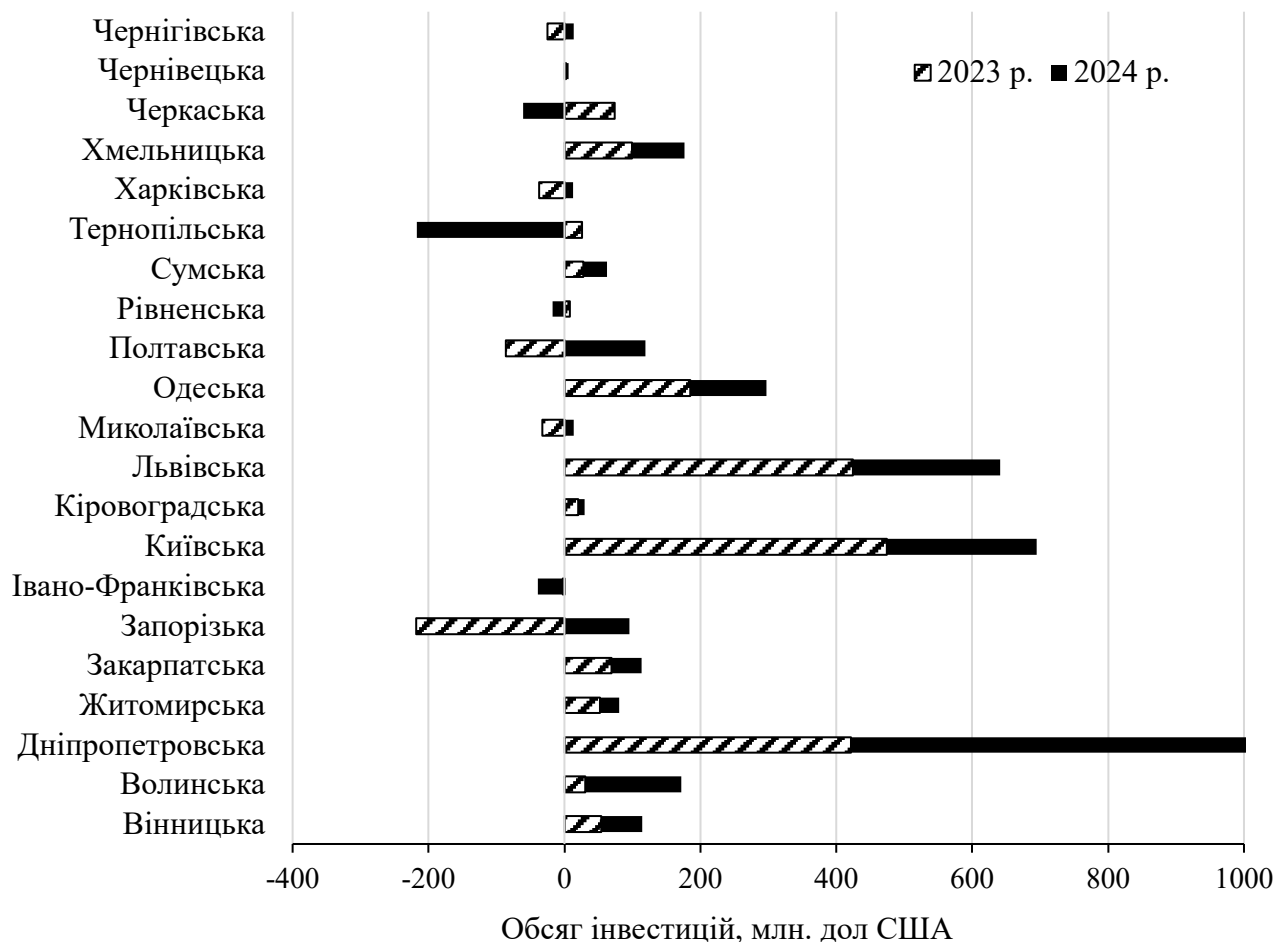


Рис. 2. Прямі іноземні інвестиції в Україну: операції за регіонами

Джерело: узагальнено на підставі [14]

Аналіз регіонального розподілу прямих іноземних інвестицій (ПІІ) засвідчує суттєві відмінності між областями, зумовлені географічним розташуванням, розвитком інфраструктури, наявністю кластерів, логістичних вузлів, спеціальних економічних зон і рівнем безпеки. У 2024 р. найбільшими реципієнтами ПІІ залишаються Київ (2080,6 млн дол. США) та



Дніпропетровська область (889,7 млн), хоча у Києві відчутне істотне падіння порівняно з 2023 роком (3116,5 млн), що свідчить про поступове зміщення інвестицій до внутрішніх, стабільніших регіонів.

Виявлено позитивну динаміку в таких областях: Дніпропетровська (зростання з 421,7 млн до 889,7 млн дол.), Волинська (з 30,7 млн до 141,1 млн) і Тернопільська (з 25,5 млн до 216,9 млн), що свідчить про активізацію бізнесу в тилкових регіонах зі збереженим інфраструктурним і кадровим потенціалом. Натомість у низці традиційно інвестиційно привабливих регіонів зафіксовано скорочення: у Києві - більш ніж на 1 млрд дол., у Київській області - з 474,2 до 220,3 млн, Львівській - з 424,2 до 217,0 млн, Одеській - з 185,2 до 111,8 млн. Причинами можуть бути перенасиченість, подорожчання ведення бізнесу, логістичні виклики та зростання ризиків.

У низці прикордонних та менш індустріалізованих регіонів України зберігається низький рівень інвестиційної активності, що подекуди набуває від'ємного значення. Зокрема, в Івано-Франківській області зафіксовано негативне сальдо інвестицій у розмірі – 36,5 млн дол. США, у Рівненській – 17,8 млн дол. США, у Кіровоградській – незначне зростання на рівні 9,3 млн дол. США, а в Харківській – лише 12,6 млн дол. США. Такі результати вказують на суттєве зниження інвестиційної привабливості цих територій, що значною мірою обумовлено поєднанням інфраструктурних обмежень та загроз безпеці.

Інвестиційна динаміка 2023–2024 рр. свідчить про послаблення позицій України на міжнародному інвестиційному ринку, що є наслідком дії комплексу зовнішніх та внутрішніх чинників, що суттєво обмежили можливості залучення капіталу та знизили інтерес міжнародних і вітчизняних інвесторів до реалізації довгострокових проєктів. На основі статистичних, макроекономічних та регіональних спостережень виокремлено основні причини, що обумовлюють погіршення інвестиційного клімату в Україні у



2023–2024 рр. (табл. 1).

Зазначені чинники сформували нову реальність для національного інвестиційного середовища. У таких умовах особливої актуальності набуває потреба у гнучких, альтернативних та адаптивних інструментах фінансового забезпечення, здатних підтримати інноваційну діяльність навіть за умови високої невизначеності та обмеженого доступу до традиційних джерел капіталу.

Таблиця 1

Чинники погіршення інвестиційного клімату в Україні (2023–2024 рр.)

Група чинників	Суть впливу
Геополітична нестабільність та воєнний стан	Військова агресія РФ, руйнування інфраструктури, окупація територій, ризики для персоналу й логістики; неможливість реалізації проєктів у низці регіонів
Макрофінансова та валютна нестабільність	Коливання курсу, інфляція, валютні обмеження, непередбачуване макросередовище; зниження довіри інвесторів і ризики втрати капіталу
Регуляторна невизначеність і слабка правова система	Часті зміни у законодавстві, відсутність гарантій захисту прав інвесторів, обмежена ефективність судового захисту
Дефіцит ресурсів і виробничих потужностей	Евакуація підприємств, дефіцит кадрів через міграцію, проблеми з постачанням сировини та енергоресурсів
Зміна глобальних інвестпотоків	Переміщення капіталу в стабільніші країни; втрата конкурентоспроможності України на світовому інвестринку через високий рівень ризику

Джерело: узагальнено на підставі [2; 8; 13]

Важливим стратегічним напрямом для економіки України є активізація інноваційної діяльності, коли традиційні форми залучення іноземного капіталу знижують ефективність. Інновації як провідний драйвер розвитку мають потенціал привернути увагу як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів навіть в умовах нестабільності.

По-перше, глобальна інвестиційна спільнота дедалі більше орієнтується на проєкти з високою доданою вартістю, технологічною новизною та сталим розвитком. Інноваційні ініціативи, пов'язані з цифровими рішеннями,



енергоефективністю, зеленою економікою та біотехнологіями, залишаються серед пріоритетів міжнародних фондів, інституцій розвитку та корпоративних інвесторів.

По-друге, в умовах обмеженого доступу до традиційного фінансування інноваційна активність здатна бути інструментом внутрішньої економічної мобілізації, активізуючи місцеві ресурси, малий і середній бізнес, академічне середовище та технопарки. Це створює ефект розростання, коли навіть невеликі інвестиції в технології генерують ширший економічний ефект.

По-третє, для міжнародних партнерів, донорів і фондів розвитку інноваційні проєкти є пріоритетними з погляду довгострокової відбудови та трансформації України. Розвиток стартап-екосистем, інкубаторів, цифрової інфраструктури та науково-технічного потенціалу є засобом не лише економічної стабілізації, а й побудови нової економічної моделі, заснованої на знаннях і технологіях.

Таким чином, інноваційна діяльність набуває подвійного значення: з одного боку – як сфера, що зберігає інвестиційний потенціал в умовах невизначеності, з іншого – як підґрунтя майбутнього економічного зростання.

Сучасна економічна ситуація вимагає гнучких та адаптивних рішень у сфері фінансування інноваційної діяльності. В умовах обмеженого доступу до традиційних джерел капіталу особливого значення набувають альтернативні фінансові інструменти, здатні забезпечити сталість інноваційного розвитку навіть за високого рівня невизначеності. У таблиці 2 систематизовано основні механізми фінансування інноваційної діяльності, що можуть бути застосовані в сучасних умовах.

Серед інструментів залучення інвестицій виокремлюється платформа Advantage Ukraine, ініційована урядом України за підтримки Офісу Президента, Міністерства економіки та міжнародних партнерів. Її мета – системна презентація інвестможливостей України для міжнародної бізнес-



спільноти та залучення капіталу до пріоритетних секторів: інновації, відновлювана енергетика, агротехнології, фармацевтика, ІТ, інфраструктура [15]. Основні функції платформи: надання структурованої інформації про інвестпроекти, залучаючи стартапи й держініціативи; пряма взаємодія з бізнесом, держорганами та інституціями розвитку; просування бренду України як держави з потенціалом технологічного прориву.

Таблиця 2

Основні інструменти фінансування інноваційної діяльності

Інструмент	Форма реалізації	Цільова аудиторія
Бюджетні програми підтримки інновацій	Цільові субсидії, державні фонди, компенсація витрат на R&D	Державні установи, підприємства реального сектора
Грантове та донорське фінансування	Міжнародні гранти (Horizon Europe, USAID, GIZ тощо)	Інноватори, підприємства, дослідницькі групи
Венчурний капітал і бізнес-ангели	Інвестування в стартапи з високим потенціалом зростання	Стартапи, технопарки, інноваційні команди
Краудфандинг і краудінвестинг	Цифрові платформи (Kickstarter, IndieGoGo, українські аналоги)	Малі та середні інноваційні проекти, стартапи
Податкові стимули та фінансові пільги	Податкові знижки, пільги для НДІ, податкові канікули для стартапів	Підприємства, що впроваджують інновації
Публічно-приватне партнерство	Спільне фінансування між державою і бізнесом	Великі проекти в інфраструктурі, енергетиці

Джерело: узагальнено на підставі [1; 6; 9; 11]

Платформу орієнтовано не лише на післявоєнне відновлення, а й на створення прозорого та безпечного середовища для інноваційних інвестицій. Advantage Ukraine виконує роль комунікаційного мосту між національною політикою та глобальним ринком, засвідчуючи міжнародну зацікавленість в українській інноваційній сфері попри нестабільність.

Отже, всі інструменти фінансової підтримки інноваційної діяльності мають функціонувати в межах узгодженої державної політики, що поєднує



ефективне регулювання з інституційним супроводом та орієнтується на європейські стандарти. В умовах трансформації інвестиційного середовища важливим завданням є не лише залучення капіталу, а й формування сприятливих умов для розвитку нових фінансових механізмів, здатних забезпечити довгострокове зростання на засадах високої доданої вартості.

Одним з першочергових напрямів має стати розширення грантових програм, орієнтованих на підтримку бізнесів у стратегічно важливих галузях – технологіях подвійного призначення, енергетичній автономії, оборонній промисловості, безпеці та сталому розвитку. Водночас необхідно активізувати діяльність локальних інноваційних фондів і технопарків, здатних стати точками зростання малого та середнього інноваційного підприємництва за умови прозорих конкурсних процедур і стабільної інституційної підтримки.

Значущу роль у сучасній фінансовій архітектурі відіграє цифровізація. Зокрема, розвиток краудфандингових і краудінвестингових платформ уможливорює залучення роздрібного капіталу шляхом прямої взаємодії між інвестором і проєктом. Особливої уваги варте впровадження «зелених» та «соціальних» облігацій як інструментів фінансування проєктів, орієнтованих на кліматичну нейтральність, інклюзивність та енергоефективність. Отже, цифровізація фінансових процедур, зокрема електронний моніторинг, автоматизоване управління ризиками та прозорість у розподілі фінансових ресурсів, повинна стати невіддільною частиною нової інституційної моделі підтримки інноваційної діяльності в Україні.

Таким чином, подальше фінансування інновацій в Україні вимагає не лише технічного оновлення, а й формування нової фінансово-інституційної моделі, де інновації стануть визначальним чинником економічного відновлення та інтеграції в глобальний простір.

Висновки. Під час дослідження встановлено, що у 2023–2024 рр. інвестиційна активність в Україні зазнала суттєвого зниження під впливом



воєнних, економічних та інституційних ризиків. У порівнянні з 2021 роком, коли спостерігався рекордний приплив прямих іноземних інвестицій, обсяги капіталовкладень скоротилися як за галузевими, так і за регіональними напрямками. Особливо відчутними втрати виявилися у сферах інформаційних технологій, агровиробництва, будівництва та торгівлі.

Доведено, що в умовах нестабільного інвестиційного середовища інноваційна діяльність має дуальний характер – не лише об’єкт фінансування, а й стратегічний інструмент відновлення інвестиційної привабливості. Її потенціал повністю корелює з глобальними тенденціями сталого розвитку, цифрової трансформації та технологічної модернізації економіки. Визначено доцільність впровадження гнучких механізмів фінансування інновацій – грантів, венчурного капіталу, краудінвестингових платформ, податкових стимулів та інструментів державно-приватного партнерства. Розглянуто платформу Advantage Ukraine як приклад ефективного поєднання фінансової та комунікаційної функції у сфері підтримки інноваційної діяльності.

На підставі проведеного аналізу рекомендовано: впровадити національну програму підтримки інновацій з урахуванням регіональної специфіки та галузевих пріоритетів; розробити законодавче забезпечення для розвитку краудфандингових і венчурних платформ з акцентом на прозорість, захист інвесторів та стимулювання участі малого капіталу; посилити участь держави як співінвестора шляхом розширення механізмів публічно-приватного партнерства, особливо у високотехнологічних секторах.

Запропоновані практики сформують підґрунтя для оновлення фінансової політики у сфері інновацій, сприяючи довгостроковій економічній стійкості, технологічному оновленню та підвищенню конкурентоспроможності України в умовах глобальних трансформацій.



Список використаних джерел

1. Shaida O., Poliakova J. Financial support for innovation activities in Ukraine: a regional aspect. *Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations Through Sustainable Economic Competitive Advantage* : proc. 34th IBIMA conf. / Ed. K. S. Soliman. Madrid, 2019. P. 12109–12114.
2. Stojcic N. Innovation failure, training for innovative activities and public support for innovation: Multi-annual evidence from emerging European innovation systems. *Research Policy*. 2024. Vol. 53, № 8. Article 105059. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.respol.2024.105059>.
3. Gyamfi S., Gerstlberger W., Prokop V., Stejskal J. A new perspective for European SMEs' innovative support analysis: Does non-financial support matter? *Heliyon*. 2024. Vol. 10, № 1. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e23796>.
4. Дабіжа А. І., Тешева Л. В. Організаційна структура як чинник впровадження ефективної операційної моделі компанії. *Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути* : зб. наук.-практ. матеріалів XXIII міжнар. конф. (м. Київ, 10 грудня 2021 р.). Київ. 2021. С. 24. URL: <https://surli.cc/pgayvs> (дата звернення 13.04.2025).
5. Економіка та бізнес-інновації : підручник. / за ред. Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева. Суми: Університетська книга, 2023. 702 с. URL: <https://surl.li/atwdtr> (дата звернення 13.04.2025).
6. Clo S., Frigerio M., Vandone D. Financial support to innovation: The role of European development financial institutions. *Research Policy*. 2022. Vol. 51, № 10. 104566. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.respol.2022.104566>.
7. Jugend D., Fiorini P. D., Armellini F., Ferrari A. G. Public support for innovation and its relationship with open innovation: a systematic review. *Technological Forecasting and Social Change*. 2020. Vol. 156. 119985. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.119985>.
8. Канцедал Н. А., Лега О. В. Інформаційна роль обліку в



результативності інвестиційної стратегії аграрних підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 11. С. 11–20. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.11.11>.

9. Moura D. C., Madeira M. J., Duarte F. A. P. Cooperation in the field of innovation, absorptive capacity, public financial support and determinants of the innovative performance of enterprise. *International Journal of Innovation Management*. 2020. Vol. 24, № 4. 2050038. DOI: <https://doi.org/10.1142/S1363919620500383>.

10. Перерва П. Г., Лега О. В., Тютюнник С. В., Тютюнник Ю. М. Прибуток як основа фінансової стійкості та стратегічного розвитку підприємства. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. Вип. 7. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14790464>.

11. Bondareva I., Plchová J. Support of innovation activity of SME as a factor of competitiveness growth of Slovak Republic. *Innovation Management, Entrepreneurship and Sustainability (IMES 2017)* : proc. of the 5th intrnl conf. Prague : University of Economics, 2017. P. 48–60.

12. Ding H., Wang J. Z. The Financial supporting effect to the independent innovation for small and medium-sized technological enterprises. *Enterprise Grows in Sustaining Efficiency and Effectiveness* : proc. conf. / ed. H. Zhang. Beijing, China. 2009. P. 271–276.

13. НБУ зафіксував рекордний приплив іноземних інвестицій в Україну після зміни методології обліку. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/nbu-zafiksiroval-rekordnyy-pritok-inostrannyh-1643706783.html> (дата звернення 13.04.2025).

14. Статистика зовнішнього сектору. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external#1> (дата звернення 13.04.2025).

15. Advantage Ukraine. Офіційна інвестиційна платформа. URL: <https://advantageukraine.com/> (дата звернення 13.04.2025).